

TETANOZ (YENİDOĞAN)

BİRİNCİ BASAMAĞA YÖNELİK TANI VE TEDAVİ REHBERİ

2003

Yenidoğan döneminde uyarılarla ortaya çıkan tonik kasılmalar, emme ve yutma güçlüğü ile seyreden öldürücü bir hastalıktır. Göbek kordonunun steril olmayan aletlerle kesilmesi ve uygun olmayan göbek bakımı sonrasında, aşısız ya da eksik aşıli annelerin bebeklerinde görülür.

Yenidoğan tetanozunun bildirimi zorunludur.

Tanı

Klinik belirti ve bulgularla düşünülür, bakteriyolojik doğrulama gerekmez.

Yaşamın ilk günlerinde normal emen bir bebekte ortaya çıkan emme güçlüğü, katılık ya da konvülsiyon tanı için yol göstericidir.

Belirti ve bulgular

- Emmeme
- Huzursuzluk
- Katılık (yaygın kas spazmı, risus sardonikus, trismus, opistotonus)
- Her türlü uyarılarla kasılma
- Larengospazm

Sevk ve Tedavi

Tedavi yenidoğan yoğun bakım biriminde yapılmalıdır.

Hasta acil olarak yenidoğan yoğun bakım birimi bulunan en yakın sağlık kurumuna sevk edilmelidir.

A. Hasta en kısa sürede sevk edilemiyorsa aşağıdaki işlemler yapılmalıdır:

1. Damar yolu açılmalı, 150 ml/kg/gün hızıyla 1/5 % 0,9 NaCl infüzyonuna başlanmalıdır.
2. Hasta sedatize edilmelidir:
 - Diazepam 0,2 mg/kg ven içine verilir, 3-6 saatte bir tekrarlanır.
 - Fenobarbital 5 mg/kg ven içine verilir.
3. Solunum yolu açık tutulmalıdır (airway takılabilir).

4. Hasta ses, ışık ve dokunma uyaranlarından korunmalı, loş ve sessiz bir ortamda izlenmelidir.
5. Enfeksiyonun giriş yeri temizlenmelidir.
6. *Kristalize penisilin* 100.000 ü/kg/doz ven içine verilir.
7. Mümkün olan en kısa sürede tetanoz immünglobülini (500 ü) veya tetanoz antitoksini (10.000 ü) kas içine yapılmalıdır.

B. Hasta kısa sürede sevk edilebiliyorsa, yukarıdaki 1., 3., 4., 5. maddeler uygulanarak gönderilmelidir.

Korunma

- Tüm gebeler tetanoz yönünden tam aşıli duruma getirilmelidir.
- Doğumlar hijyenik koşullarda yapılmalıdır.
- Yenidoğan göbek bakımı uygun bir şekilde yapılmalıdır.

Kaynaklar

1. Pickering L, ed. 2000 Red Book: Report of the Committee on Infectious Diseases. 25th ed. Elk Grove Village, IL: American Acedemy of Pediatrics, 2000.
2. Dire DJ. Tetanus. eMedicine Journal, November 13, 2001, Vol. 2(11).
3. Damro MR, ed. Griffith's 5 Minute Clinical Cunsult. Texas:William & Wilkins, 1998.
4. World Health Organization. Field Manual for Neonatal Tetanus Elimination. Geneva: World Health Organization, 1999.